

Politike oporavka i promjena kao odgovor na pandemiju

Sažeta verzija

Usvojeno na 65. sastanku Izvršnog odbora EPSU-a, 24.-25. novembra 2020. godine

Pandemija COVID-19 imala je ogroman utjecaj na radnike i naše zajednice. Od europskih zemalja zahtijevala je masovni odgovor, kako u rješavanju direktnog utjecaja na zdravlje, tako i u rješavanju kumulativnog efekta hitnih mjera.

Poduzete su značajne, i u nekim slučajevima, inicijative bez presedana za rješavanje ekonomskih i društvenih popratnih pojava. Cilj ne bi trebao biti povratak u svijet prije COVID-a, već svijet koji nudi rješenja za neke od temeljnih problema u vezi s financiranjem javnih usluga, javnim ulaganjima i nejednakošću koji su kočili cjelovit i djelotvoran odgovor na pandemiju.

Sada treba izvršiti pritisak na vlade država i na europske i globalne institucije kako bi pretočile ove kratkoročne inicijative u dugoročne promjene politike. To mora uključivati temeljnu transformaciju financiranja i pružanja javnih usluga te vođenje ekonomije koja je usmjerena na okončavanje nejednakosti i eksploatacije i koja osigurava pravednu tranziciju u borbi protiv klimatskih promjena.

To znači suočavanje s kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim izazovima koji uključuju potrebu da se:

- ojača javno zdravstvo i socijalne usluge i poboljšaju plaće i uvjeti radnika u tom sektoru, uključujući postizanje sigurnog i djelotvornog brojčanog stanja zaposlenih koje je nužno za odgovaranje na potrebe onih o kojima se brinu;
- garantira zdravlje i sigurnost radnika u javnim službama;
- poveća financiranje i ulaganje u javne usluge općenito kako bi se zajamčila količina i kvaliteta pružanja usluga, osiguravajući financiranje gradova i općina koji su pretrpjeli gubitak prihoda dok su bili na prvoj liniji borbe protiv COVID-19;
- razmotre mjere za povećanje javnih prihoda progresivnim oporezivanjem koje bi moglo uključivati ciljanje bogatstva i imovine, uz istovremeno razmatranje inicijativa za izbjegavanje daljnjeg nakupljanja duga koji bi mogao potkopati dugoročni oporavak u nekim zemljama;
- poduzmu mjere za osiguranje održivog ekonomskog oporavka na način koji se istovremeno bori protiv nejednakosti i klimatskih promjena;
- ojača kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog te prava radnika u javnim službama i sindikata, naročito prepoznajući vitalnu ulogu radnika na prvim linijama koji su držali naša društva na okupu tijekom izvanredne situacije; i
- preispita uloga europskih i svjetskih institucija u pružanju djelotvorne koordinacije kao odgovor na pandemiju, posebno u ključnim sektorima poput zdravstva i socijalne zaštite.

Europski sindikati javnih službi će raditi na:

1. poboljšanju organizacije i financiranja javnih zdravstvenih i socijalnih usluga radi ostvarivanja ljudskih prava na zdravlje i njegu;
2. povećanju financiranja i ulaganja u javne usluge općenito kako bi se pridonijelo razvoju socijalno pravednog društva;
3. osiguravanju financiranja oporavka i korištenja sredstava u skladu sa Zelenim i Socijalnim dogovorom i uvjetima koji se odnose na kolektivno pregovaranje i poreznu disciplinu;
4. dugoročno stabilnim javnim financijama temeljenima na poreznoj pravdi;
5. jačanju kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga kao i prava radnika u javnim službama i sindikata;
6. rješavanju pitanja vezanih uz nove načine rada;
7. prijedlozima za resetiranje za eurozonu, Europsku uniju i širu Europu; i
8. na komunikaciji, lobiranju i kampanjama potrebnim za ostvarenje naših ciljeva.

Politike oporavka i promjene kao odgovor na pandemiju

Odgovor na pandemiju COVID-19 zahtijevao je masovne reakcije europskih zemalja kako u odnosu na direktne zdravstvene implikacije, tako i odnosu na utjecaj hitnih mjera, uključujući stroga zatvaranja koje su ugasile široke segmente gospodarstva. Činjenica da su takve politike usvojene i provedene u kratkom roku pokazuje što je moguće ako su vlade voljne poduzeti radikalne mjere. Sada treba izvršiti pritisak na nacionalne vlade i europske i globalne institucije kako bi pretočile ove kratkoročne inicijative u dugoročne promjene politike, na način koji uključuje temeljnu transformaciju financiranja i pružanja javnih usluga te vođenje ekonomije koja je usmjerena na okončavanje nejednakosti i eksploatacije i osigurava pravednu tranziciju u borbi protiv klimatskih promjena.

Pregled niza temeljnih pitanja i radnji koje treba poduzeti u kratkom, srednjem i dugoročnom razdoblju:

- Jačanje javnih zdravstvenih i socijalnih usluga i poboljšanja plaća i uvjeta radnika u sektoru, uključujući odredbe o brojčanom stanju zaposlenih prema potrebama onih koji primaju njegu.
- Zdravlje i sigurnost radnika u javnim službama i ključna povezanost s javnim zdravstvom
- Financiranje i ulaganje u javne usluge općenito, kako bi se garantirala količina i kvaliteta pružanja usluga, osiguravajući pritom financiranje gradova i općina koji su pretrpjeli i nastaviti će trpjeti gubitak prihoda dok su na prvoj liniji borbe protiv COVID-19.
- Potreba za mjerama koje bi osigurale održivi ekonomski oporavak, a koje se također bave potrebom rješavanja problema nejednakosti, klimatskih promjena i hitnog pružanja obuke i kvalitetnih poslova, posebno mlađim radnicima.
- Jačanje kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga te prava radnika u javnim službama i sindikata, prepoznajući prije svega vitalnu ulogu radnika na prvim linijama koji su držali naša društva na okupu tijekom izvanrednog stanja
- Preispitati ulogu europskih i svjetskih institucija u osiguravanju efikasne koordinacije kao odgovor na pandemiju, posebno u ključnim sektorima kao što su zdravstvo i socijalna zaštita.

Kratkoročno razdoblje

Učinak bolesti COVID-19 razotkrio je dugogodišnju slabost mnogih zdravstvenih sistema u smislu nepripremljenosti za suzbijanje izbijanja bolesti. Radnici u sistemu javnog zdravstva često su se borili s izazovom s velikim rizikom za sebe i svoje obitelji. Radili su na zaustavljanju širenja zaraze, a oni koji su u socijalnoj zaštiti - posebno oni u ustanovama za njegu starijih osoba i kućnoj njezi - rade u izuzetno teškim okolnostima, često bez pristupa čak i osnovnoj osobnoj zaštitnoj opremi.

Vrhunci infekcija u mnogim europskim zemljama tijekom kolovoza pokazali su da pandemija još uvijek nije pod kontrolom i da se zdravstveni sistemi i zdravstveni radnici i dalje suočavaju s ozbiljnim pritiscima. Vlade moraju osigurati da bolnice, zdravstveni i socijalni sistemi imaju kapacitet i opremu da se nose s njima, uzimajući u obzir da su mnogi radnici pretrpjeli pretjerano opterećenje tijekom početnog izbijanja bolesti. Našim zdravstvenim sistemima i sistemima socijalne zaštite potrebno je više zaposlenih i bolji radni uvjeti za rješavanje stresa povezanog s poslom. Zdravstveni sistemi i radnici često su bili pod stresom i prije krize. Pripremljenost za krize znači da u kadru treba postojati zaštitni segment kako bi se mogli nositi s izvanrednim događajima.

Kratkoročno gledano, problemi s osiguranjem OZO-a i postojanjem sigurnosnih protokola ostaje pitanje koje se treba riješiti. Iako bi zdravstveni radnici i dalje trebali imati prioritet,

mnogim drugim grupama radnika, posebno onima koji su u direktnom kontaktu s javnošću i kojima je fizičko socijalno distanciranje teško ili gotovo nemoguće primijeniti u socijalnoj zaštiti i zatvorenim ustanovama, nedostaje osobna zaštitna oprema koja je neophodno za sigurno obavljanje njihovih poslova. Ovo se odnosi na radnike u domovima za njegu, u kućnoj njezi, u ostalim socijalnim i obrazovnim službama, centrima za azil i migracijskim centrima, službama za otpad, vatrogasnim službama i javnim uredima ministarstava i javne uprave itd.

Trebaju se provesti procjene rizika od infekcije COVID-19, uzimajući u obzir kako uvjete na radnom mjestu tako i psihološke i fizičke osobine radnika. Nakon toga bi se trebale poduzeti potrebne preventivne i zaštitne mjere ili osigurati alternativni posao bez rizika u slučaju posebno osjetljivih radnika.

Takve bi se procjene također trebale baviti specifičnim rizicima kojima su izloženi radnici iz crnačkih i manjinskih etničkih zajednica.

Ovdje poanta nije samo zaštita zdravlja samih radnika već i osiguravanje sigurnosti korisnika usluga kao i radnika u mnogim drugim ključnim sektorima kao što su maloprodaja, dostava, pravosuđe i javni prijevoz itd.

Također je hitno potrebno osigurati proizvodnju i distribuciju druge medicinske opreme kao što su respiratori te osigurati povećanje kapaciteta za testiranje. To postavlja pitanja o sposobnosti EU-a i nacionalnih vlada da ih osiguraju, kao i zahtjeve za pretvorbu i/ili rekviriranje proizvodnih kapaciteta. Vlade bi trebalo pozvati da usvoje industrijske politike koje uključuju osnivanje novih ili prenamjenu lokalnih tvornica za proizvodnju te robe kako bi se zagarantiralo snabdijevanje, istodobno sprječavajući povećani rizik od korupcije. Tu je i uloga koju EU može i treba igrati u pružanju podrške susjednim i drugim zemljama.

Tamo gdje zemlje poduzimaju mjere za popuštanje mjera zatvaranja, presudno je da sindikati budu uključeni u proces pregovaranja o pravilima i postupcima koji se primjenjuju prije svakog postupnog povratka na posao. Ta su pravila i postupci, uključujući testiranje na COVID-19, snabdijevanje maskama i relevantne zdravstvene i sigurnosne prakse još važniji tamo gdje postoje dokazi o porastu zaraze i gdje se restriktivne mjere ponovno uvode na nacionalnom ili lokalnom nivou. Sindikati trebaju inzistirati na svojoj ulozi i zatražiti pregovore o ugovorima kao uvjet za povratak, kao i osigurati uključenost službi za zaštitu na radu

Izazovi u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju

Glavni izazovi koji se trebaju rješavati definirani su sa sljedećih osam segmenata:

1. Organizacija i financiranje javnih zdravstvenih i socijalnih usluga (stranica 5)
2. Financiranje i ulaganje u javne usluge općenito (stranica 7)
3. Financiranje oporavka (stranica 9)
4. Javne financije u dugoročnom razdoblju (stranica 11)
5. Jačanje kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga te prava radnika u javnim službama i sindikata (stranica 12)
6. Novi načini rada (stranica 13)
7. Eurozona, Europska unija i šira Europa - prijedlozi za resetiranje (stranica 14)
8. Komunikacija, lobiranje i vođenje kampanji (stranica 15)

1. Organizacija i financiranje javnog zdravstva i socijalnih usluga

Kriza je otkrila kako su neke zemlje i regije s boljim mrežama javne zdravstvene zaštite bile sposobnije nositi se s pandemijom, dok su druge imale neodgovarajuće strategije za odgovor na izbijanje bolesti kao što je COVID-19 i nisu uspjele prikladno investirati u opće javno zdravstvo i strategije prevencije, uključujući zdravlje i sigurnost na radu. Međutim, tu je i neuspjeh u održavanju ili povećanju financiranja zdravstvene i socijalne zaštite kako bi se udovoljilo rastućim zahtjevima stanovništva koje stari i odgovorilo na specifične zdravstvene i potrebe za socijalnom zaštitom u ruralnim područjima.

Dok u mnogim slučajevima nacionalne vlade su te koje nisu uspjele osigurati adekvatno financiranje zdravstvenih usluga, unutar Europske unije mora se uzeti u obzir uloga Europske komisije.

Preuranjeni pritisak da se nametne politika štednje ubrzo nakon posljednje financijske i ekonomske krize 2008.-09. ostavio je u nasljeđe nedovoljno financirane usluge, pri čemu su se preporuke EU-a o zdravlju za pojedine zemlje više usredotočile na pitanje troškovne isplativosti, a ne na kvalitetu i pristup, čime se zapravo vršio pritisak na vlade u nekim zemljama za smanjenje kapaciteta bolničkih kreveta i jedinica za intenzivnu njegu. Nedostaci sektora socijalne zaštite, prije svega zaštite i njege starijih osoba, također su okrutno objelodanjeni tijekom ove krize. Nedovoljno financiranje i neadekvatno osoblje već su bili odlike sektora s neadekvatnim snabdijevanjem bolničkim krevetima i/ili za ambulantne usluge, što se u prvim danima reakcije na izvanrednu situaciju ignoriralo sve dok se nisu otkrile velike nestašice OZO-a zajedno sa šokantnim brojem mrtvih u nekim domovima. To postavlja važno pitanje efikasno prikupljanja podataka o infekcijama i smrtnim slučajevima kao i pitanje potpunog javnog pristupa tim statistikama. Sindikati javnih službi trebaju izvršiti pritisak na vlade da napore fokusiraju na jačanje javnog zdravstva i rješavanje strukturnih problema povezanih s nedostatkom osoblja i niskim plaćama, kao i da se preokrene trend privatnog pružanja usluga postupnim povećanjem direktnog javnog upravljanja u zdravstvu i socijalnoj zaštiti te osigurati uspješnu koordinaciju između dva sektora.

I zdravstvene i socijalne usluge oslanjaju se na pretežno žensku radnu snagu, često iz migrantskih i/ili crnih i manjinskih etničkih skupina. Većina je nedovoljno plaćena, njihov rad je podcijenjen, a posebno se u segmentu socijalne zaštite suočavaju s nesigurnim uvjetima zapošljavanja koje diktiraju privatne tvrtke i multinacionalne kompanije koje su dobile ugovore ponuđene od strane lokalnih vlasti s ciljem smanjenja troškova kao odgovor na smanjenje financiranja od strane centralnih vlasti. Postoje jasni dokazi iz nekih zemalja da je pandemija nesrazmjerno više pogodila crne i radnike iz etničkih manjina, pri čemu su mnogi radili na prvoj crti obrane i bili su koncentrirani u slabo plaćenim zanimanjima, često poslovima povjerenih vanjskim izvršiteljima, kao i u kućanstvima s nižim prihodima. Oni bi također bili nesrazmjerno više pogođeni u pogledu zaposlenja i prihoda ako se nametnu mjere štednje.

Jačanje kolektivnog pregovaranja u zdravstvu, ali posebno u socijalnoj zaštiti bit će ključno za pregovaranje sindikata o poboljšanju plaća, radnog vremena i drugih uvjeta, posebno zdravlja i sigurnosti. Također je važno prepoznati njihovu ulogu u suzbijanju pandemije. Iako kratkoročno to može uključivati posebne novčane dodatke za prekovremeni rad u visoko rizičnim okruženjima, trebaju postojati dugoročniji izgledi za rješavanje potrebe za temeljnim vrijednosnim usklađivanjem radnih mjesta u tim sektorima.

Ključne točke

- Prepoznati napor i ulogu zdravstvenog osoblja u borbi protiv bolesti COVID-19 i osigurati financiranje kako bi se uključilo osiguravanje sredstava za stabilno povećanje plaća u zdravstvu i socijalnoj zaštiti što bi odražavalo revalorizaciju poslova koje uglavnom obavljaju žene.
- Zaustaviti privatizaciju svih zdravstvenih i socijalnih usluga i planirati povratak privatiziranih usluga u javno vlasništvo i pod javnu kontrolu.
- Poboljšati kapacitet i pristup osnovnim javnim zdravstvenim uslugama, povećavajući pokrivenost i učinkovitost, kao i njihovo javno vlasništvo i upravljanje, uzimajući u obzir potrebe građana.
- Osigurati dodatna sredstva za pružanje zdravstvenih i socijalnih usluga i ulaganja kako bi se osigurala sigurno i optimalno brojčano stanje osoblja, kvalitetno zapošljavanje i slobodni kapaciteti kao i da bi se izbjeglo predugo radno vrijeme koje radnike dodatno izlaže infekciji.
- Osigurati da domovi za njegu i druge službe za njegu djece imaju uspostavljene sigurnosne protokole za brzu reakciju i zaštitu štíćenika i osoblja u slučaju izbijanja infekcije i uvesti mehanizme za koordinaciju razmjene informacija i odgovora u slučaju pandemije.
- Osigurati kontinuitet usluga zaštite i podrške i stabilnost radnika u socijalnoj zaštiti. Svi instrumenti za podršku pristupu socijalnih usluga EU i nacionalnim fondovima za momentalnu financijsku potporu za plaće i druge troškove, uključujući financiranje inovativnih odgovora na krizu, poput pružanja potpore na daljinu.
- Potpuno integrirati dugotrajnu zaštitu u sisteme socijalne zaštite, uključujući osiguranje dugotrajne njege koja pokriva sve troškove vezane uz njegu.
- Jamčiti stalne ugovore i dati prioritet radu s punim radnim vremenom i kvalitetnom zapošljavanju u zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i poduzeti korake za integraciju učenika i prekarnih zaposlenika koji su doprinijeli borbi protiv pandemije; Jačanje zdravstvene i socijalne zaštite treba osigurati da poboljšanja odgovaraju potrebama lokalnih zajednica, posebno tamo gdje su zdravstveni sistemi uglavnom usmjereni na pružanje usluga u bolnicama.
- Povećati kapacitet nacionalnih planova pripravnosti.
- Osigurati snabdijevanje kvalitetnom medicinskom opremom i stvoriti europsku stratešku zalihu osobne zaštitne opreme i zatražiti cjeloviti izvještaj o situaciji na nacionalnom i europskom nivou.
- Povećati budžet EU-a za pružanje hitne zdravstvene zaštite i poboljšati sposobnost EU-a za koordinaciju planova pripravnosti. Uključiti zemlje kandidate, istočno susjedstvo u ove planove i raditi na koordinaciji takvih planova na europskom i globalnom nivou.
- Pojasniti uloge, odnose i mehanizme koordinacije u upravljanju zdravstvenom i socijalnom zaštitom na nivou EU-a i na nivou Europe i nadgledati djelotvornost europskih pravila kako bi se osigurala odgovarajuća koordinacija.
- Jačati ulogu socijalnih partnera i socijalnog dijaloga u zdravstvu, uključujući u EU-i
- Provesti temeljne promjene u Europskom semestru kako bi se osiguralo da funkcionira u svrhu poboljšanja zdravstvene i socijalne zaštite, uključujući pravilno planiranje spremnosti za zdravstvene krize.
- Treba se osigurati psihosocijalna podrška osoblju u ključnim sektorima - zdravstvu, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, snagama sigurnosti itd. S obzirom na velika opterećenja, dugo radno vrijeme i emocionalni teret određenih poslova, javljaju se slučajevi posttraumatskog stresa, depresije ili anksioznosti.

2. Financiranje i ulaganje u javne usluge općenito

Sredstva izdvojena za socijalnu pomoć bila su apsolutno presudna u odgovoru na krizu, ne samo u ulozi automatskog stabilizatora, već i u osiguravanju zaštite najugroženijih.

Iako su zdravstvena i socijalna zaštita na prvom mjestu prioriteta, jasno je da su mnoge druge javne službe pogođene krizom, od ključnih usluga poput sektora otpada, vode i energije do službi za socijalno osiguranje i zapošljavanje koje su bile od krucijalnog značenja za rješavanje posljedica zatvaranja velikih ekonomskih segmenata. U mnogim zemljama na te usluge i radnike koji ih pružaju značajno je utjecala štednja koja je uslijedila nakon početnog povećanja javne potrošnje kao odgovor na ekonomsku i financijsku krizu iz 2009. godine i njihov doprinos ekonomiji i društvu podcjenjivan je dugi niz godina. Radnici iz energetskog sektora održavali su bolnice i drugu važnu infrastrukturu u funkciji unatoč utjecaju liberalizacije koja je podriivala kapacitet i koordinaciju energetskih sistema. Ostavština štednje je to da je uzela značajan danak i djelovalo bi razorno kad bi odgovor na krizu COVID-19 bio sličan - kratkoročni poticaj za ponovno pokretanje ekonomije praćen višegodišnjim ograničavanjem javne potrošnje što bi također potkopalo mjere za stvaranje održivog ekonomskog oporavka.

U mnogim su slučajevima javne usluge poskupile za građane jer je javna kontrola nad ponudom, potražnjom i cijenama oslabila, a ekonomija razmjera je izgubljena. Prioritet treba dati javnom pružanju i planiranju usluga, zajedno s istraživanjem i razvojem koji će se usredotočiti na ciljeve javnih usluga, a ne na privatni profit.

Osim zdravstvu i socijalnoj zaštiti, prioritet bi trebalo dati i primjerenom javnom financiranju kvalitetnih usluga i kvalitetnom zapošljavanju u javnim službama, a ne stiskanju budžeta ili privatizaciji, ili pak oslanjanju na javno-privatna partnerstva.

Daljnju liberalizaciju usluga od općeg interesa bi stoga trebalo izbjegavati i poništiti one provedene u prošlosti. Ova je pandemija razotkrila činjenicu da nemaju svi ljudsko pravo na vodu, zbog čega neki ljudi nisu u mogućnosti pridržavati se minimalnih higijenskih preporuka i izloženi su dodatnim opasnostima. To se mora eliminirati za sve buduće pandemije zabranom liberalizacije i zahtijevanjem od država članica da postignu da ljudsko pravo na vodu postane stvarnost za sve.

Zbog masovnog gubitka prihoda za općine zbog utjecaja mjera za obuzdavanje pandemije, vlade i EU morat će u planovima oporavka osigurati laku dostupnost financijama. Lokalne vlasti su veliki poslodavci i kroz javne ugovore i subvencije indirektno zapošljavaju mnoge.

Širenje pandemije razotkrilo je nejednakosti u cijelom društvu, jer su često slabo plaćeni radnici oni koji rjeđe imaju posao koji mogu obavljati od kuće i tako se suočavaju s mogućnošću da postanu višak, s kratkoročnim radnim angažmanima ili pak nastavljaju raditi, ali često s potrebnim sigurnosnim mjerama na radnom mjestu ili u svakodnevnom putovanju na posao. Također je veća vjerojatnost da žive u malom i/ili (pre)natrpanom smještaju gdje se virus može brže širiti. Ovo postavlja ozbiljna pitanja o raspodjeli financijske potpore i o ravnoteži između podupiranja poduzeća i onih koji su najpotrebniji.

Uloga Europske unije ključna je u raspravi o javnom financiranju javnih usluga i javnim ulaganjima. Suspenzija Pakta o stabilnosti i rastu i fiskalnog ugovora pozitivna je mjera koja osigurava da države članice ne budu ograničene na povećanje javne potrošnje i ulaganja pragom deficita i duga od 3% i 60%. EU treba ekonomsko i socijalno upravljanje usredotočeno na temeljne, dugoročne promjene kako bi podržalo dugoročni oporavak povećanom javnom potrošnjom i ulaganjima. Vrste strukturnih reformi u EU-u i drugim europskim zemljama koje

su često uključivale privatizaciju, rezove socijalne potrošnje i mirovina te napade na radne zakone da bi se smanjile plaće nisu ono što je potrebno.

Ključne točke

- Temeljna revizija Pakta o stabilnosti i rastu i ukidanje fiskalnog ugovora u EU, popraćena temeljnom revizijom ekonomskog upravljanja s ciljem usmjeravanja na osiguravanje konvergencije, smanjivanje nejednakosti i koordiniranje napora u pravcu inovacija, istraživanja i socijalne kohezije
- Za sve zemlje „zlatno pravilo“ koje isključuje određena područja javnih ulaganja iz izračuna dugova i deficita moglo bi potencijalno uključivati i poseban tretman javnog financiranja javnog zdravstva i socijalne zaštite barem za sljedećih 10 godina
- Treba osigurati i financiranje ostalih ključnih područja javnih usluga, posebno lokalnih i regionalnih vlasti
- Podrška i poboljšanje javnih usluga bit će presudna za rješavanje mnogih problema koji su bili otkriveni krizom, a najmanje socijalne i ekonomske nejednakosti koje pridonose većim zdravstvenim rizicima
- Europska unija i druga globalna tijela moraju svoje razmišljanje preusmjeriti sa svog uskog pogleda na javne financije i uravnoteženi budžet te prepoznati centralnu društvenu i ekonomsku ulogu javnih službi
- Potrebna je akcija za potporu državama koje su najviše pogođene i jačanje koordinacije na paneuropskom nivou. To će pomoći u suprotstavljanju nacionalističkim stavovima koji ne prepoznaju socijalni i ekonomski utjecaj pandemije na Europu u cjelini.

3. Financiranje oporavka

Zatvaranje društava i zatvaranje širokog raspona ekonomskih aktivnosti imali su ogroman utjecaj na ekonomiju. Kolaps BDP-a u iznosu između 20% i 30% tijekom glavnog tromjesečnog razdoblja zatvaranja pretvorit će se u godišnje padove BDP-a od 5% do 10% za 2020. godinu, što je znatno iznad prosječnog pada od 4% zabilježenog u Europi 2009. na vrhuncu posljednje krize.

Nacionalne vlade poduzimaju niz mjera za potporu ekonomiji i zaštitu radnih mjesta, a iste su dopunjene djelovanjem Europske unije. Europska komisija procjenjuje da takve inicijative sveukupno iznose preko 4 milijardi eura raščlanjenih na sljedeći način:

€2450 milijardi	Nacionalne mjere likvidnosti (uključujući neke poduzete pod suspenzijom pravila o državnim potporama)
€750 milijardi	EU instrument za oporavak i otpornost (672,5 milijardi EUR) plus ostale proračunske mjere (od toga 360 milijardi EUR u zajmovima)
€330 milijardi	Nacionalne mjere poduzete u skladu s fleksibilnošću proračunskih pravila EU-a
€240 milijardi	Podrška pandemijskoj krizi država članica Europskog mehanizma za stabilnost (ESM)
€200 milijardi	Financiranje poduzeća iz grupe Europske investicijske banke
€100 milijardi	SURE - EU financira kratkoročne radne programe
€70 milijardi	Direktna potpora iz budžeta EU-a

Mnogi od ovih sredstava su u obliku zajmova ili garancija za zajmove, a ne u transferima i ne uključuju program hitne kupnje radi pandemije Europske centralne banke (ECB) u iznosu od 750 milijardi eura koji, uz već preuzetih 120 milijardi eura, pokrivaju kupovinu obveznica javnog i privatnog sektora. Ovo je bilo od presudne važnosti za smirivanje tržišta obveznica sredinom marta kada je došlo do skoka prinosa obveznica koji je posebno pogodio Grčku i Italiju.

ETUC je pozdravio ove poteze, naglašavajući koliko je važno da bilo koje pozajmljivanje državama članicama, poput ESM inicijative, ne smije nametati uvjete kao što je potreba za poduzimanjem vrsta strukturnih reformi koje su bile ključni dio sistema ekonomskog upravljanja EU-a. Svako pozajmljivanje bi se također trebalo odvijati tijekom (vrlo) dugoročnog djelovanja ECB-a kako bi se kamatne stope održale niskima. Plan oporavka Europske komisije korak je u pravom smjeru s posvećenim angažiranjem u prikupljanju prihoda na europskom nivou za financiranje bespovratnih sredstava i zajmova za potporu državama članicama. Međutim, postoji zabrinutost da će predložena pravila omogućiti državama članicama da blokiraju usvajanje nacionalnih planova oporavka drugih zemalja u pokušaju da se nametnu fiskalni ili drugi uvjeti. EU bi trebala uvesti mjere koje bi to spriječile.

Tek će se vidjeti kako će se dodjela bespovratnih sredstava i zajmova odviti za pojedine zemlje, no postoji rizik da će one dodatno povećati teret onih zemalja koje već imaju visoku zaduženost, čime bi se javila potreba za radikalnijim mjerama. Te bi mjere mogle uključivati neku vrstu otpisa duga ili restrukturiranje ili monetizaciju duga. U potonjem slučaju to bi uzrokovalo promjenu nadležnosti Europske centralne banke na način da ona, kao posljednje sredstvo, u potpunosti postane zajmodavac i može poslovati na isti način kao i centralne banke u zemljama s vlastitim valutama. To bi otvorilo mogućnost rješavanja duga, kao što se to radi u ekonomijama kao što su Japan, Velika Britanija i SAD, gdje centralne banke garantiraju otkup državnog duga. Zatim se kamate koje se plaćaju centralnoj banci vraćaju kao dividende nacionalnoj vladi.

Iako postoji generalno priznavanje potrebe za masovnim i hitnim stimuliranjem ekonomije u različitim oblicima, time se postavlja pitanje kako se to stimuliranje osigurava poduzećima iz privatnog sektora. Ovo je prilika za postavljanje uvjeta koji će zahtijevati od poduzeća da ispune niz zelenih i socijalnih uvjeta koji će pomoći u transformaciji naših društava i ekonomija. Za početak, pristup javnom novcu mora biti ograničen na poduzeća koja poštuju prava radnika, isplaćuju pristojne plaće, podnose javne izvještaje po državama, ne koriste porezne oaze i druge mjere za izbjegavanje poreza. Vlade bi trebale osigurati pravilan javni nadzor nad svim paketima financijskog izbjavljanja, što u nekim zemljama može uključivati i zastupljenost u odborima, kako bi se spriječila korupcija i loše upravljanje i kako bi se provjerila koja se ulaganja vrše. Treba razviti daljnje kriterije u odnosu na kolektivno pregovaranje i sindikalna prava, kao i u odnosu na niskougličnu ekonomiju.

Također postoji prilika da se dâ prioritet djelovanju na klimatske promjene, umjesto da se briga oko ekonomskog oporavka iskoristi kao izgovor za odgađanje djelovanja. Trebalo bi omogućiti dostupnost sredstava za potporu konverziji ekološki štetnih industrija, kao što su putovanja zrakom, automobilska i industrija proizvodnje plastike. Trebala bi postojati podrška zelenim industrijama, recikliranju, smanjenju razmjera i više se fokusirati na održivost, a ne na rast. I doista, postoji kombinacija dokaza da se, s jedne strane, visoki nivoi zagađenja nalaze u podlozi bolesti koji su ljude učinili ranjivijima na COVID-19, dok su s druge strane dramatična smanjenja prometa i drugih zagađujućih aktivnosti već dovela do velikih poboljšanja u kvaliteti zraka. Kriteriji za financijsko izbjavljanje trebali bi biti sastavni dio klimatski relevantnih ulaganja, a ne samo ekonomije s niskim udjelom ugljika. Oni bi trebali uključivati aspekt pravedne tranzicije.

Ključne točke

- Opseg ekonomskog utjecaja bit će mnogo veći od ekonomske i financijske krize, stoga i zahtijeva koordinirano djelovanje većeg opsega
- Zaduživanje EU-a za osiguravanje 750 milijardi eura bespovratnih sredstava i zajmova je dobrodošlo, ali od presudne važnosti će biti način raspodjele, posebno element bespovratnih sredstava.
- Za najteže pogođene zemlje možda će biti potrebne radikalnije mjere koje bi mogle uključivati, na primjer, vrlo dugoročne zajmove po povoljnim kamatnim stopama i dugoročnije opredjeljenje za kupnju obveznica od ECB-a kako bi se spriječilo da njihova sposobnost oporavka u dužem razdoblju nije zakočena teretom povećanog duga
- Djelovanje na nivou EU-a se ne bi smjelo temeljiti na zahtjevu država članica da poduzmu strukturne reforme, a države članice ne bi smjele moći blokirati usvajanje nacionalnih planova oporavka drugih država ili nametati fiskalne ili druge uvjete
- Javna financijska potpora privatnim poduzećima trebala bi se temeljiti na primjeni niza strogih zelenih i socijalnih uvjeta, uključujući porez

4. Javne financije u dugoročnom periodu

Mjere ekonomske potpore uvedene u mnogim zemljama često uključuju odgodu plaćanja poreza za poduzeća pogođena krizom. Iako ovo može biti prihvatljivo kao kratkoročna inicijativa za mala poduzeća i samozaposlene, izazov će biti osigurati da se to ne uvriježi u dugoročnim odgovorima na krizu. Mjere na temelju duga i kvantitativno ublažavanje, koliko god bile korisne za financiranje izvanrednog stanja u javnom zdravstvu, dugoročno možda neće biti održive. Nivo i obujam oporezivanja potrebno je temeljito preispitati kako bi se omogućio novi pristup javnim financijama s progresivnim, transparentnim i učinkovitim oporezivanjem u osnovi, te korištenjem javnog novca na način koji će biti usko povezan s društveno i ekološki korisnim djelatnostima. Potrebne su hitne mjere kako bi se riješio dugotrajno pomanjkanje porezne pravde koje je pridonijelo povećanju nejednakosti i pogoršanju javnih usluga.

Posljednjih godina više puta ponovljena razotkrivanja načina na koji poduzeća i bogati pojedinci koriste porezne oaze i iskorištavaju druga sredstva za smanjenje svojih poreznih računa dovela su do više inicijativa za reviziju poreznog zakonodavstva i eliminiranje nekih rupa, ali su inicijative često bile ili razočaravajuće slabe ili se tek trebaju provesti.

Progresivniji porezni sistemi mogu uključivati porez na imovinu i bogatstvo, kao i veće stope poreza na dobit trgovačkih društava i poreza na prihod. Europska komisija puno je govorila o preusmjeravanju oporezivanja s rada na druge oblike oporezivanja, kao što je porez na ugljik, ali to ne bi trebalo spriječiti progresivniji sistem poreza na dohodak s višim stopama za one s većom zaradom i profita poduzeća, a ni diskusiju o održavanju nižih stopa za one koji zarađuju manje, umjesto da se povisuju pragovi prije nego što se plati bilo kakav porez.

Na nivou EU-a, ostaje da se predložene smjernice o izvještavanju po državama (CBCR) i zajednička, konsolidirana, porezna osnova za trgovačka društva (CCCTB) i dalje poboljšaju i usvoje u Vijeću, ali su postale hitnije, kao i potreba za osiguranjem minimalne stope od 25% za porez na dobit kako bi se zaustavio trend pada poreza na dobit i postigli uravnoteženiji porezni sistemi između kapitala i rada.

Uz drastičnije djelovanje vezano uz porezne oaze koje EU ne definira adekvatno, ostaje i potreba za uvođenjem djelotvornih pravila za oporezivanje prometa ili profita digitalnih kompanija koje se pojavljuju među glavnim korporacijama koje su doživjele povećanje, da ne kažemo procvat profita od početka krize.

Jedan od odgovora na posljednju krizu bila je rastuća podrška porezu na financijske transakcije (FTT), koji nije promatran isključivo kao mjera za prikupljanje potencijalnog izvora prihoda na europskom nivou, već i kao sredstvo za reguliranje načina na koji financijski sektor djeluje. Iako se odugovlačilo s napredovanjem prema FTT-u, možda će ovoga puta biti veće razumijevanje potrebe za koordiniranim mjerama EU-a koje bi potpomogle oporavak i potencijalno više prostora za preispitivanja ideje o europskom porezu koji bi se mogao temeljiti na višim prihodima i/ili osobnom bogatstvu ne isključujući i mjere poreza na dobit.

Ključne točke

- Kao kratkoročni cilj, na nivou EU-a, zatvoriti i spriječiti nove porezne rupe, pojačati pozive za donošenje i provedbu javnih CBCR-a, CCCTB-a i minimalne porezne stope od 25% i FTT-a te ponovno pokrenuti ideju digitalnog poreza EU-a, s jasnim smjernicama za njegovo stvaranje u svakoj zemlji.
- Hitna potreba za jačanjem javnih financija i na nacionalnom i na europskom nivou zahtijeva raspravu o nizu mogućih mjera koje bi mogle uključivati uvođenje EU

progresivnog solidarnog poreza na bogatstvo koji bi išao u hitni fond za pomoć siromašnima; kratkoročni porezi na dividende; porezi na digitalne kompanije; veći porezi na vrhunske dohotke i smanjeni PDV (na primjer, na osobnu zaštitnu opremu) kao dio prelaska na progresivnije oporezivanje.

- Uložiti u javne porezne uprave i uprave za rad u kojima je između 2008. i 2018. nestalo gotovo 100 000 radnih mjesta u 28 europskih zemalja s mnogim takvim radnim mjestima koja su još uvijek ugrožena.
- Protivimo se argumentu da su smanjenja poreza dobar način da se novac stavi u džepove ljudi kako bi mogli trošiti i pokretati ekonomiju alternativnim prijedlozima za jačanje ekonomije.

5. Jačanje kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga te prava radnika u javnim službama i sindikata

ILO je iznio plan za odgovor na krizu u četiri točke, uključujući poziv na jačanje socijalnog dijaloga, kolektivnog pregovaranja i institucija i procesa rada. Uistinu, u mnogim zemljama, ali s Italijom kao glavnim primjerom, sindikati su odigrali ključnu ulogu u odgovoru na krizu, pregovaranju o sporazumima o zdravlju i sigurnosti, kratkotrajnom radu i drugim mjerama. U Švedskoj su sindikati javnih službi već pregovarali o novom sporazumu o pokrivanju plaća i radnog vremena te izvanrednim situacijama, koji je prvi put stupio na snagu u zdravstvenoj službi u Stockholmu.

Suprotno tome, vlade u Mađarskoj i Poljskoj iskoristile su situaciju da proguraju zakone za slabljenje prava sindikata i kolektivnog pregovaranja. Druge vlade, uključujući Litvu i Hrvatsku, razmatrale su takve mjere, ali povukle su se zbog suprotstavljanja sindikata i političke opozicije.

Posljednjih godina sindikati javnih službi - posebno oni u zdravstvu i socijalnoj zaštiti - vode kampanju oko zapošljavanja, ističući prekomjerni rad i izgaranje među radnicima dok pokušavaju nadoknaditi neadekvatan broj zaposlenih. Iako su u mnogim zemljama akutni problemi u zdravstvu, postoje problemi i u drugim sektorima, kao što su zatvori. Neuspjeh u rješavanju ovih problema doprinio je jačanju djelovanja COVID-19 i naglašava važnost stavljanja sigurnog i djelotvornog brojčanog stanja osoblja na dnevni red kolektivnog pregovaranja, kao i, naravno, postojanje jakih prava na kolektivno pregovaranje kako bi se postigla poboljšanja u plaćama i uvjetima što će također pomoći u rješavanju kadrovskih problema.

Ključno je da u oporavku od, kako je predviđeno, najgore ekonomske krize, radnici nisu prisiljeni birati između sigurnih i pristojnih uvjeta rada i mogućnosti da zadrže posao. Postoji prijetnja da će poslodavci snažno zagovarati negativne promjene u plaćama, radnom vremenu i drugim uvjetima jer pozivaju na "odricanja" kako bi generirali rast. Mi to odbacujemo.

Ključne točke

- Sindikati i kolektivno pregovaranje trebali bi igrati središnju ulogu u naporima za suočavanje s krizom, umjesto da ih potkopavaju mjere za smanjenje prava radnika prema zakonu o izvanrednim stanjima, kao i u borbi protiv bilo kakvih pokušaja smanjenja plaća ili poduzimanja bilo kojih drugih jednostranih mjera na štetu državnih službenika i radnika javnih službi.
- Radnike i njihove predstavnike sindikata treba konzultirati o obveznim procjenama rizika po zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, kako je predviđeno relevantnim

nacionalnim zakonodavstvom i Okvirnom direktivom EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu iz 1989. godine i ponovljeno u smjernicama EU-ove Agencije za zaštitu na radu na COVID-19 i povratak na posao.

- Suočeni s ozbiljnim rizicima od zaraze, sindikati i radnici trebaju podršku kada povuku radnu snagu suočeni s ozbiljnom ili direktnom opasnošću, što je zagarantirano pravom predviđenim u mnogim nacionalnim pravnim sistemima, kao i u Direktivi EU-a iz 1989. godine o zdravlju i sigurnosti.
- Ponovno pokrenuti socijalni dijalog u EU-u, posebno u sektorima kao što su zdravstvo i zaštita, gdje je neophodno riješiti pitanja poput osposobljavanja, sigurnosti i zdravlja na radu, osigurati spremnost za buduće pandemije i riješiti strukturne slabosti koje su dovele do toliko infekcija i smrtnih slučajeva među zdravstvenim osobljem.
- Europska komisija trebala bi bolje vrednovati ulogu kolektivnog pregovaranja, sektorskog socijalnog dijaloga na nivou EU-a i na nacionalnom nivou. Prava na informiranje i savjetovanje pokazala su kako doprinose i Komisija bi trebala preispitati svoje odbijanje provedbe sporazuma centralne vlade o pravima radnika na informiranje i savjetovanje o restrukturiranju nacrtom direktive za usvajanje u Vijeću.
- Vlade bi, u bliskoj suradnji sa sindikatima, trebale ukloniti sva izuzeća radnika iz javnog sektora od minimalnih socijalnih standarda EU-a, kao konkretno priznanje njihove neprocjenjive uloge u odgovoru i sprječavanju širenja COVID-19.

6. Novi načini rada

Odgovori na krizu COVID-19 uključivali su velike promjene u radnim aranžmanima, uključujući posebno masovnu promjenu rada na daljinu. To se često izvodi u kratkom roku bez odgovarajućih postupaka koji osiguravaju zdravlje i sigurnost, odgovarajuću opremu i odgovarajuću naknadu. Rad na daljinu pomogao je održati tisuće radnih mjesta i osiguralo kontinuirano funkcioniranje javnih službi i pridonijelo smanjenju putovanja na posao i s posla, kao i putovanja na sastanke i sa njih, pomažući u smanjenju zagušenja i zagađenja. Međutim, hitne mjere ne bi trebale postati pravilo i potrebni su odgovarajući procesi pregovaranja kako bi se osiguralo odgovarajuće osiguranje opreme, obuka i protokoli o zdravlju i sigurnosti i odgovarajuća naknada troškova, uključujući programe osiguranja za slučaj nesreće na radu tijekom rada na daljinu.

Iako rad na daljinu može pružiti mogućnosti za poboljšanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, on bi se trebao uvesti na temelju sporazuma sa sindikatima. Poslodavci potencijalno mogu znatno uštedjeti rezanjem uredskog prostora, ali to ne bi trebalo ići na štetu zdravlja i sigurnosti radnika općenito ili bez poduzimanja posebnih mjera za rješavanje psiho-socijalnih rizika i potrebe za prekidom veze. Prelazak na rad na daljinu u vrijeme zatvaranja škola također postavlja pitanja o utjecaju na žene, koje u nekim europskim zemljama čine većinu radne snage u javnom sektoru, s povećanim pritiskom da kombiniraju njegu i posao. Također postoji povećani rizik od obiteljskog nasilja kada se parovi suočavaju s duljim razdobljima zatvaranja. Mjere trebaju poduzimati javne vlasti, ali podrška se može pružiti i sporazumima o kojima se pregovara. Reorganizaciju javne uprave trebalo bi pravilno planirati s ciljem istraživanja novih načina rada i jamčenja poboljšane učinkovitosti i ravnoteže poslovnog i privatnog života.

Za mnoge radnike u javnim službama, odgovor na COVID-19 zahtijevao je dulje radno vrijeme, posebno tamo gdje su zaraze kolega i karantene dovele do toga da više osoblja odsustvuje s posla. Poslodavci u javnim službama trebaju pregovarati sa sindikatima o inovacijama u organizaciji rada, a posebno o mjerama za rješavanje problema koji su se pojavili tijekom krize, poput povećanog stresa i pritiska koji proizlaze iz anksioznosti i socijalne izolacije povezane s

pandemijom. Radnici se ne bi trebali suočavati s izgaranjem i drugim negativnim učincima povezanim s pretjeranim boravkom na mreži. Korištenje pametnog rada mora postati jedan od alata za poboljšanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života i garantirati pravo na isključivanje veze, sigurnost podataka i sindikalno sudjelovanje. Radikalne kratkoročne promjene poput kratkotrajnog rada trebale bi generirati određena promišljanja o tome kako će se radno vrijeme riješiti dugoročno, kao i o odgovor na bilo kakve daljnje krize. Također bi se trebao procijeniti utjecaj online javnih usluga na pristup i kvalitetu usluga koje se pružaju građanima u osjetljivoj situaciji.

Ključne točke

- Pregovarati o inovacijama u organizaciji rada i baviti se problemima koji su povezani s povećanim stresom i pritiskom koji proizlaze iz anksioznosti i socijalne izolacije uzrokovane pandemijom i istražiti potencijal prava na rad od kuće i druge pametne načine rada.
- Svaki dugoročni pomak prema više rada na daljinu ili ka pametnom radu mora biti dogovoren na temelju kolektivnog pregovaranja, uključujući pravo na isključivanja veze.
- Kriza je pokrenula pitanja oko raspodjele radnog vremena i hitnih aranžmana koji pokrivaju plaće i uvjete koji trebaju biti predmet pregovora o potencijalnim dugoročnim promjenama.

7. Eurozona, Europska unija i šira Europa - prijedlozi za resetiranje

Kriza COVID-19 zahtijevala je učinkovit, koordiniran odgovor na europskom nivou, ali institucije EU-a nisu bile sasvim dorasle izazovu. Nacionalne inicijative često su pretekle akciju na nivou EU-a, koja je bila ometena nedostatkom jedinstva i solidarnosti među državama članicama. Ključna uloga EU-a kao koordinatora također je bila ograničena resursima i nedostatkom jasnoće u pogledu njezine uloge u zdravstvenoj politici. Nedostatkom suradnje u vezi OZO-a i protivljenjem budućoj mutualizaciji duga bilo kojim oblikom euro obveznica riskira se dugotrajna šteta, posebno u zemljama poput Italije i Španjolske koje su se suočile s nekim od najgorih izbijanja bolesti. Time se riskira i povećanje anti-europskog sentimenta i daljnjeg uzimanja maha krajnje desnice.

Poboljšanu koordinaciju treba proširiti na druge europske zemlje i na globalnom nivou, recimo kroz SZO-a, koju se treba reformirati povećanim javnim, a ne privatnim financiranjem i boljom javnom kontrolom. EPSU će sudjelovati u raspravama na nivou EU-a o Europskoj zdravstvenoj uniji. S tim u vezi, jer EPSU poziva Europsku komisiju da postavi pitanja SZO-u o potrebi smjernica koje garantiraju zaštitu radnika, osiguravajući da radnici na prvoj liniji dobivaju optimalnu osobnu zaštitnu opremu, na primjer, respiratore, a ne samo maske za lice. Preporuke SZO-a o javnom zdravstvu i socijalnim mjerama na radnom mjestu pripremljene su bez sudjelovanja radnika, a one o socijalnoj distanci, procjeni rizika i strategiji testiranja su neadekvatne za zaštitu života i dobrobiti radnika.

Unutar eurozone ostaje izazov pobijediti argument da je potrebna radikalna akcija u mutualizaciji duga i uloge i zadaće Europske centralne banke, dovodeći u pitanje način na koji su obje institucije vođene u smislu demokratske odgovornosti.

Napadi na sindikalna prava i prava radnika pod izgovorom hitno donesenih zakona ističu važnost primjene standarda ILO-a. Ovo postavlja pitanje kako se oni mogu učinkovitije

provesti unutar Europske unije i uloga EU-a u odgovoru na napade na temeljna prava, uključujući u odnosu na zemlje kandidate i susjedne države.

Vijeće Europe bi također moglo igrati ulogu u tom pogledu, ali i u svjetlu njegovih preporuka koje su se pokazale korisnima u vezi s izbjeglicama ili zatvorskim službama u širim politikama EU.

Kao odgovor na utjecaj pandemije na migrante, izbjeglice i kontinuirani dotok ljudi u Europu, mrežu eucares treba ojačati i treba se provesti istraživanje utjecaja COVID-19 na radnike migrante i izbjeglice koji se odnose na njihovo zdravlje kao i na njihove uvjete rada i života. Nova europska migracijska politika, uključujući promjenu dablinskih pravila, mora ostati u centru europske sindikalne politike po ovom pitanju čak i u ovo krizno vrijeme.

8. Komunikacija, lobiranje i vođenje kampanji

Ovaj dokument opisuje glavne promjene u institucijama i politikama koje će biti potrebne kako bi se osigurao sveobuhvatan odgovor na krizu. Izazov će biti provesti niz inicijativa za komunikaciju, lobiranje i kampanje kako bi se one progurale. Neka od ključnih pitanja koja treba razmotriti uključuju:

Potreba za jasnoćom poruke i razvijanje brojnih ključnih slogana/tema poput: Borba za budućnost za sve, Ljudi i naš planet iznad profita, zeleni i novi društveni ugovor za budućnost.

Borba protiv povratka politici štednje bit će ključna i dragocjena za pregled i ponovnu upotrebu ranijih studija koje kritiziraju štednju.

To će uključivati nove taktike i metode u načinu na koji lobiramo kod vlada i europskih institucija, učeći se na iskustvima podružnica s različitim inicijativama poput foto kampanji, peticija, virtualnih javnih sastanaka s političarima itd. Iako će neko vrijeme vjerojatno biti nemoguće održavati velike demonstracije, zajedničko djelovanje bit će važno, a koordinirane industrijske akcije i ostale inicijative, uključujući pravne radnje, moraju biti dio mogućeg alata, posebno tamo gdje se sindikati suočavaju s nametanjem štednje, uključujući prijetnje smanjenjem plaća ili zamrzavanjem plaća i gdje se suočavaju s istim pritiscima od međunarodnih institucija, bilo EU, Međunarodnog monetarnog fonda ili novog oblika Trojke.

Rad u koalicijama može biti važan u pokretanju ključnih zahtjeva, kao što je pokazalo iskustvo u raznim inicijativama oko trgovine, nabave, prava na vodu i prava na energiju. Postoji čitav niz tijela kao što su ona koja vode kampanje protiv siromaštva, za poreznu pravdu, zeleni dogovor i druga pitanja gdje će suradnja ojačati EPSU-ovu sposobnost za kampanju i lobiranje.

Postoji potencijal da se gradi na temeljima podrške izražene za radnike javnih službi i, na primjer, da se stvori neki oblik trajnog spomen obilježja, poput pretvaranja 23/6 (Svjetskog dana radnika u javnim službama) u godišnji europski dan sjećanja na žrtve i posvećenost svih radnika JS-a; pozvati da to bude europski/globalni državni praznik i da ga koristimo kao godišnji akcijski dan za prava radnika u javnim službama i za kvalitetne javne usluge.